

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 29 maja 2023 r.

Poz. 4608

UCHWAŁA NR 14/40/2023 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 19 kwietnia 2023 r.

w sprawie: uchwały nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	7/ Paweł Dobrzyński
2/ Roman Drozdowski	8/ Zofia Dolewka
3/ Anna Kaźmierczak	9/ Krzysztof Kozik
4/ Bogdan Łągwa	10/ Tomasz Jan Karwicki
5/ Łukasz Szczepanik	11/ Anna Adamczewska
6/ Aneta Jakubczak	

po rozpatrzeniu w dniu 19 kwietnia 2023 r. uchwały nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol, doręczonej tutejszej Izbie w dniu 6 marca 2023 r., działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1461) stwierdza częściową nieważność uchwały nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol – w zakresie § 12 uchwały z uwagi na uregulowanie daty wejścia w życie uchwały z pominięciem okresu *vacatio legis*.

Uzasadnienie

W dniu 23 marca 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi została doręczona uchwała nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol (zwana dalej *Uchwałą*).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2023 r. rozpatrzyło wyżej wskazaną uchwałę, zawiadamiając przedstawicieli Gminy Andrespol o terminie posiedzenia. Przedstawiciele Gminy Andrespol niewzięli udziału w posiedzeniu Kolegium.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje.

W zakresie wejścia w życie badanej uchwały, Rada Gminy Andrespol w § 12 postanowiła: „*Uchwała wchodzi w życie po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego*”. Badana uchwała jest aktem prawa miejscowego - aktem normatywnym zawierającym przepisy powszechnie obowiązujące na terenie Gminy Andrespol. Stosownie do art. 42 ustawy o samorządzie gminnym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Z kolei art. 88 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń oraz aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania takich aktów określa ustawa (art. 88 ust. 2 Konstytucji RP).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W myśl art. 4 ust. 2 ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne (z zastrzeżeniem ust. 3 dotyczącego przepisów porządkowych) mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Kolegium Izby podkreśla, że w art. 4 ust. 1 ustawy ustawodawca określił podstawową zasadę dotyczącą *vacatio legis* aktu normatywnego, zawierającego przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszanego w dzienniku urzędowym, postanawiając, że okres pomiędzy opublikowaniem takiego aktu w dzienniku urzędowym a jego wejściem w życie powinien wynosić co najmniej czternaście dni od dnia ogłoszenia aktu. Zatem akt normatywny, co do zasady, może wejść w życie dopiero w piętnastym dniu po dniu ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Jednocześnie w końcowej części art. 4 ust. 1 ustawy jest wprost mowa o możliwości określenia przez dany akt normatywny dłuższego terminu wejścia w życie niż czternaście dni, bez zastrzeżenia spełnienia jakichkolwiek wymagań w tym zakresie. Z kolei w art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych uregulowano sytuacje, w których akt normatywny może wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni od dnia jego ogłoszenia (*vacatio legis* wynosi wówczas od jednego do trzynastu dni), a nawet bez zachowania *vacatio legis*. Sytuacja, w której dopuszcza się skrócenie czternastodniowego terminu *vacatio legis* jest uzależniona od wystąpienia „uzasadnionego przypadku” (przypadku uzasadniającego skrócenie *vacatio legis*), zaś rezygnacja z okresu *vacatio legis* może nastąpić tylko wówczas, gdy spełnione są łącznie dwie przesłanki: „ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego” i „zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”. Zaznaczyć należy, że uzasadnienie projektu ustawy lub odpowiednio - projektu uchwały będącej aktem prawa miejscowego powinno zawierać szczegółowe wyjaśnienie potrzeby wejścia w życie projektowanej ustawy (uchwały) lub jej poszczególnych przepisów w terminie krótszym niż czternaście dni od dnia ogłoszenia, jeżeli projekt ustawy (uchwały) przewiduje takie postanowienia (§ 12 pkt 2 stosowany odpowiednio do aktów prawa miejscowego z mocy § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”).

Ze względu na to, że w § 12 badanej uchwały Rada Gminy Andrespol postanowiła, iż uchwała wchodzi w życie po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, czyli bez choćby jednodniowego *vacatio legis*, to postanowienie podlega ocenie z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 4 ust. 2, części końcowej, ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Kolegium Izby nie wyklucza możliwości natychmiastowego wejścia w życie aktów prawa miejscowego, ale może to nastąpić w zgoła wyjątkowych przypadkach, bo nie tylko zasady demokratycznego państwa prawnego mają nie stać temu na przeszkodzie, ale jednocześnie wejścia w życie aktu normatywnego bez zachowania *vacatio legis*, po jego ogłoszeniu w dzienniku urzędowym, ma wymagać ważny interes państwa. Rada Gminy Andrespol nie uzasadniła wystąpienia powyższych przesłanek, to jest nie wskazała konkretnych okoliczności, które miałyby świadczyć o tym, że ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie badanej uchwały, i że nakaz ustanowienia odpowiedniego *vacatio legis*, wywodzony z zasady demokratycznego państwa prawnego, musi w przypadku badanej uchwały ustąpić przed ważnym interesem państwa, chronionym inną konstytucyjną zasadą. Brak spełnienia obligatoryjnych przesłanek

pominięcia okresu *vacatio legis* przesądza zdaniem Kolegium Izby o tym, że § 13 badanej uchwały narusza art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Okoliczność, na którą powołuje się Wójt Gminy Andrespol w piśmie z dnia 14 kwietnia br., czyli podjęcie w dniu 12 kwietnia 2023 r. przez Radę Gminy Andrespol uchwały zmieniającej § 12, nie mogła wpłynąć na ocenę zgodności z prawem § 12 badanej uchwały, bowiem na dzień podjęcia uchwały zmieniającej, uchwała zmieniana już obowiązywała - weszła w życie w dniu 21 marca 2023r.

Mając na względzie wskazane w sentencji naruszenia prawa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi postanowiło stwierdzić częściową nieważność Uchwały w zakresie § 12. Stwierdzenie nieważności Uchwały w części nie wywiera negatywnych konsekwencji dla jej ważności w pozostałym zakresie, gdyż odnośnie terminu wejścia w życie zastosowanie znajdzie przepis ustawowy, tj. art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, na mocy którego dniem wejścia w życie Uchwały będzie dzień następujący po upływie 14 dnia od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk